

Nr 365

Av herrar Fröding och Björkman, om vissa ändringar i förordningarna om stämpelavgift och expeditionslösen.

I årets statsverksproposition har begärts förhöjda anslag bl. a. till häradsrätternas organisation. Med hänsyn till det statsfinansiella läget synes det befogat att söka kompensera åtminstone viss del av dessa ökade kostnader genom en höjning av vissa domstolsavgifter.

Visserligen pågår f. n. en utredning med översyn av stämpel- och expeditionslösenförordningens avgiftssystem. Det får emellertid i denna situation det oaktat anses motiverat att redan nu överväga vissa enstaka taxehöjningar i ovan angivna syfte.

En avgift som uppenbarligen är orimligt låg och ej på långt när motsvarar statsverkets nuvarande självkostnad är den under 3 § i stämpelförordningen upptagna avgiften för avskrifter. För avskrift av handling på grund varav lagfart, inteckning eller annan inskrivning sökes utgör sålunda stämpelavgiften (för 2 avd.) ej mera än 50 öre per ark. Denna avgift ligger långt under marknadspriset, ett förhållande som föranlett att sökandena i alltför stort antal fall finner det vara med sin fördel förenat att låta avskrifterna utföras genom inskrivningsmyndigheterna i stället för genom egen försorg. Det har från inskrivningsdomarhåll överslagsvis beräknats att åtminstone 25 % av alla avskrifter i dessa ärenden — 2 avskrifter erfordras i varje — måste utföras genom myndigheternas försorg. Då domsagornas sammanlagda antal av lagfarts- och inteckningsärenden per år uppgår till omkring 400 000, varav övervägande delen tarvar avskrifter, torde i varje fall i 50 000 dylika ärenden per år avskrifterna — eller 100 000 dylika — få verkställas genom myndigheternas försorg. Därest stämpelavgiften per ark för dessa avskrifter höjdes till 2 kronor, skulle detta följaktligen medföra en ökad inkomst för staten på ca 150 000 kronor per år. Om avskriftsfrekvensen efter en dylik höjning så småningom sjunker, skulle detta f. ö. kompenseras av minskat arbetskraftsbehov. — En höjning av stämpelavgiften för annan avskrift hos samtliga myndigheter till den för avd. 4 och 5 nu gällande eller till 2 kronor per ark torde i sin tur medföra en ökad statsinkomst på lågt räknat något 10 000-tal kronor per år.

Ytterligare ökade stämpelinkomster för statsverket skulle stå att vinna genom en måttlig höjning av de i expeditionslösenförordningens 3 § upptagna grundavgifterna för underrätts dom som utgives till part i målet eller för dom i förenklad form från nuvarande 10 till 15 kronor samt för första

arket av dom i annan form från nuvarande 20 till 30 kronor. Även en dylik höjning synes med nuvarande höga arbetskraftskostnadsläge fullt motiverad och skulle för övrigt med hänsyn till möjligheterna av fri rättegång ej komma att drabba de ekonomiskt sämre ställda. Då enbart antalet av häradsrätternas civildomar enligt senast tryckta offentliga statistik för år 1955 uppgick till 11 173 stycken samt antalet tvistemålsdomar sedan 1955 varit i fortgående stigande, torde en dylik höjning — även med beaktande av att fri rättegång åtnjutes i ett relativt stort antal fall — kunna beräknas inbringa statsverket åtminstone 50 000 kronor i merinkomst per år.

Åtskilliga andra domstolsavgifter synes i och för sig kunna ökas men torde en höjning i ytterligare hänseenden böra anstå i avbidan på den pågående utredningen.

Vi nöjer oss därför med att f. n. föreslå de höjningar för vilka här ovan redogjorts och vilka beräknas medföra ökade statsinkomster på åtminstone 210 000 kronor per år.

Under åberopande av det anförda hemställes,

1) att riksdagen måtte besluta

dels att stämpelavgiften för avskrift av handling, på grund av vilken lagfart, inteckning eller annan inskrivning sökes, bestämmes till 2 kronor för varje ark enligt avd. 2 i stämpelförordningen samt för annan avskrift för varje ark 2 kronor enl. avd. 1—3,

dels ock att expeditionslösen (grundavgiften) för dom som utgives till part i målet enligt avd. 2 expeditionslösenförordningen skall utgöra: när domen enligt vad därom är stadgat utfärdas i förenklad form 15 kronor samt i annat fall första arket 30 kronor och varje av de övriga arken 15 kronor,

2) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 27 januari 1959

Nils G. Fröding

Folke Björkman